

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	HIRDETÉSEKET
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	dr. BALOGHY ERNŐ.	BITTERMANN NÁNDOR.	és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.
Félévre . . . 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

A régi árvatári ügyek.

Zombor, 1902. július 31.

I.

(Dr. H.) A mióta főispánunk a régi árvatárak rendezését célul kitűzte, sőt már majdnem teljesen be is fejezte, nem volt e vármegyének lapja, mely néhányszor nem foglalkozott volna a régi árvatárak rendezésével.

Különböző szempontokból fogták fel a rendezést, különböző reményeket fűztek hozzá és különböző okoknak tulajdonították a rendezetlenséget s a hiányokat. Legnagyobb részt sikasztásoknak s egyéb nagymérvű visszaéléseknek tulajdonították a nagy hiányt. Egyik-másik siratta is az árvákat, hogy elveszett a pénzük, pedig az árvák egy fillért sem vesztettek s nem is vesztettek, mert gondoskodott arról a törvényhozás.

Egyben azonban valamennyi lap, sőt néhány fővárosi lap is egyetértett s pedig abban, hogy kivétel nélkül az elismerés hangján szólott főispánunk okos eszméjéről, gyors elhatározásáról, nemkülönben a kiküldött bizottság tapintatos s helyes működéséről.

De nem is csoda, hisz 1861-től, sőt még messzebbre visszanyúló ügyek nyertek rövid félév alatt gyökeres s

mindenkire nézve teljes megaláztatással megoldást.

Most hogy a rendezés egy-két község kivételével már be van fejezve, meg lett állapítva az is, hogy tulajdonképpen miből származtak e nagy hiányok, s mi volt az oka keletkezésüknek?

Azt hiszem nagyon sokan abban a nézetben voltak, hogy sikkasztás, csalás s egyéb súlyos visszaélésekből származtak, pedig ép a legkevesebb hiány származott ilyenekből, egy-két esetet kivéve, ilyenek nem fordultak elő.

A hiányok tulnyomó része az 1861. évre vezethető vissza, a mikor a községek árvatárakat az akkor fenállott cs. és kir. adóhivaltól, a fenállott határörvidéken pedig a cs. és kir. hadbírószámból átvették. Az átvett a községek által kebelükből kiküldött bizottságok végezték. Ezen bizottságok tagjai tudatlanság s a kellő utasítás hiányában egyszerűen átvették az adóhivaltól a kötelezvényeket anélkül, hogy felülbírálták volna azok behajthatóságát, s így az átvett kötelezvények között sok behajthatatlan volt, ezen behajthatatlan követelések után ezután számítottak a kamatok egészen a rendezésig, mi által a tartozás 3-4-szeres összegre emelkedett. Ha pedig a bizottság visszavetési jogával élt, mert a behajthatatlan kötelezvényeket fedezet gya-

nánt a község nem volt köteles átvenni, s itt-ott a község élt is ezen jogával, kivéve a határörvidéki községeket, hol a fenállott katonai rendszer mellett ezen jogokkal nem mertek élni, úgy készpénz helyett államkötvényeket kapott, csak-hogy ezek után majdnem 4%-kal kevesebb kamatot kapott, mint a mennyit az árváknak kellett fizetni s így ezen kamatkülönbözetből is nagy hiány keletkezett.

Másrészt a hiányok jó része onnan eredt, hogy különösen a 70-es években, a midőn a pénzügyek rohamosan keletkeztek, a közgyámok már nem igen voltak képesek 8% mellett az árvapénzeket gyümölcsösztetni s így néha hosszabb ideig 5-10 ezer, sőt ennél is nagyobb összeg gyümölcsösztetlenül hevert az árvapénztárban.

A hiányok csekélyebb része pedig a közgyámok azon szabálytalan eljárásából származott, hogy a kiskorúak ingatlanainak jövedelmét árvatárilag kezelték s a nagyobb haszonbér elérhetése végett sokszor olyanoknak adták ki haszonbérbe, kiktől az összeg behajtható nem volt s ezen összegek is kamatoztatva, meglehetősen szép összegre szaporodtak fel.

A hiányok csekély része meg onnan is eredt, hogy az árvatári kölcsönök

A BÁCSKA tárcája.

Dal az elmulásról.

Ha lelkemen még dalbimbók fakadnak,
Nem szánom azt már másnak, csak magamnak;
Nem dalolok azért, hogy el ne múljon,
Csak, hogy gyümölcse az ölembe hulljon.

A lombos fának messze nyúlt ki ága,
Az országútra hullt sok szép virága;
Holott vad-otrombán keresztülhajta
Sivár közöny sáros kereke rajta.

Lelkemnek halvány, őszi rózsabokra,
Ide teremj fűzért csak homlokomra!
A szívsebek lassan hegedni fognak
Hús balzsamától édes harmatodnak.

Ó dal! kün soha senki meg nem értett,
Míg én imádlak lásd, — meghalok érted;
A nagy világ számodra nem teremhet
Szentebb hűséget, lángolóbb szerelmet.

Ha majdan elborít az örök álom,
Virraszsz fölöttem, enyhe mécsvilágom!
Kis csillag, sirom legyen eged boltja
És a felejtés lángod ki nem oltja.

Csattogj körültem tavaszéjszakákon,
Örök szerelmem, én bús csalóányom!

Ne hallgasson rád, — túlvilági kéjjel
Csak én s testvérem: a magános éjjel...

Az enyészetben is van örök élet!...
Hajb, én gyönyörrel mulatok tevéled;
Egymásnak lelkem ajka s a te lelked
El nem múló, hű visszhanggal felelget...

Völgyi Gusztáv.

Utunk keletre.

Irta: **Novákovits Izidor.**

BEVEZETÉS.

— Az iskolai tanulmányutak célja. — Eddigi tanulmányutaink. — A legutóbbi tanulmányut előkészítése. — Jöteveink. — Résztvevők. —

I.

A tanulóifjúság nevelésének és tanításának, tehát kiművelésének és a gyakorlati életre való előkészítésének modernbb eszközei közül jelentőségüknek fogva mindinkább nagyobb és nagyobb szerephez jutnak az iskolai kirándulások és tanulmányutak. Manapság már szelvényben hallhatjuk vagy olvashatjuk, hogy ez vagy amaz az intézet részint a felsőbb iskolai hatóság buzdítására, részint maga elhatározásából és önérejeiből, itt-ott a tanügy lelkes barátaitól is támogatva, növekedékeivel rövidebb vagy messzebb terjedő tanulmányutra indult, hogy sok tekintetben és számos uton-módon fokozza az elméleti

oktatás eredményét, vagyis hogy gyakorlatilag, tehát szemléltetéssel, közvetlen tapasztalással tökéletesítse a sok évi fáradságos, nemes munkát.

Az iskolai tanulmányutaknak sikeres rendezése, eltekintve a szervező és felügyelő tanárok részéről kifejtendő igazán nagy, megfizethetlen fáradságától és a viselt tekintélyes anyagi és erkölcsi felelősségtől, manapság elég könnyű dolognak mondható; mert hiszen más sem kell hozzá, mint az iskolai hatóságok és a tanárok ügyeskedése, meg a szülőknek fokozottabb figyelme és józan felfogása a gyermekek nevelése ügyében. Ha tehát az iskolának meg a szülőknek csak némi érzéke is van a tanulmányutak végtelenül művelő hatása iránt, úgy azoknak rendezése — amely egyébként semmi boszorkánysággal nem jár — kell hogy egyik nem megvetendő tényezője legyen a serdülő ifjúság észszerű nevelésének és oktatásának.

Ezen állításaim helyessége, azt hiszem, minden kétségen kívül áll, de meg vagyok győződve róla, hogy az olvasó már most szinte önkéntelenül is felteszi majd e rövid, de fontos kérdést: hát a pénzt honnan veszik az urak? Erre az a válaszom, hogy hát ha csak erről van szó, akkor minden középfokú iskola és annak majdnem minden egyes növendéke évente, vagy legalább is két-három évben egyszer indulhat tanulmányutra, mert

nyújtásánál a biztosítás körül előirt szabályokat nem tartották be.

Végül a felmerült hiányok felszaporodását még más is okozta. Mert míg a községek maguk kezelték árvtárukat, a felettes hatóság nem sokat törődött vele, a felügyeletet csak annyiban és úgy gyakorolta, hogy néha — rovancsolt. Mi azonban nem sokat ért. Hisz nem egy helyen tapasztalta a rendező bizottság, hogy rovancsolás előtt egyik-másik közgyám annyival írta elő önönmagát, a községi jegyzőt vagy más valakit, sőt néhol meg ismeretlen adóst is, a mennyi készpénze hiányzott s így a rovancsoláskor készpénz nem hiányzott.

A községi képviselőtestület pedig az évi számadások átvizsgálásakor részben szakismeretség hiányában, részben pedig nemtörődésből egyszerűen tudomásul vette a számadást. Soha nem vizsgálta, hogy a kölcsönök reális alapon nyugszanak-e s hogy a kamatok befolytak-e s ha nem, azok behajtása szorgalmaztatik-e s így elég nagy összegekre rug egyes községekben a kellő fedezet nélkül kikölcsönzött s így odaveszett az összeg, — nemkülönben tetemes összeget tesznek ki az elévült kamatok is.

Midőn a nyolcvanas évek végén az 1877. évi XX. t. c. rendelkezéséhez képest a községi árvtárak a központi árvtárba bevonattak, a község mérleget készítet, a melyben kitüntette az árvák követelését s viszont az arra szolgált fedezetet. A fedezet pedig nagyrészen kötvény nélküli, vagy kötvényen alapuló, de legnagyobb részt nem biztosított követelésekből állott, a hol hiány volt, a hiány erejéig, ugyszintén a kötvény nélküli követelések erejéig a község egyszerűen adósként előiratott.

A vármegyei árvaszékre ekkor óriási munka nehezedett, átvizgálni a községek számadásait s behajtani a kötvényeken alapuló követeléseket stb., a mely munka a megfelelő munkaerő hiányában a rendezés megkezdésekor még mindig folyt s ha főispánunk a

rendezéshez hozzá nem nyul, még soká elhúzódott volna, de lassuvá tette ezenfelül nemcsak az aktaszerű elintézés, hanem az is, hogy a miniszteriumnál nem egyforma elvek alapján bíráltattak el a számadási ügyek s az ezzel kapcsolatos árvtári ügyek is s így nem csoda, hogy ily nagy vármegyében ezen hiányok a rendezés megkezdéseig majdnem 2 és fél millió koronára rugtak s ha e rendezés még 5—6 évig késett volna, könnyen elérte volna a 4 millió koronát. A miből az is látható, hogy ha a rendezés a főispánunk által irányított s keresztül vitt módon 10 évvel ezelőtt, illetőleg az átadásakor megtörtént volna, egy millióval több koronát meg lehetett volna takarítani, eléggé illusztrálja főispánunk érdemét.

De nagyon téved, a ki azt hiszi, hogy pusztán ez az érdeme.

Ha a rendezésnek nem ezt a módját választja, először is 5—6 évnél előbb a legnagyobb megfeszítés mellett sem lehetett volna rendezni, hisz mindenki tudja, mily nagy hatással van a közvetlenség, anélkül hiába hívta s hívhatta volna fel az árvaszék a községeket, hogy az árvtárukból hiányzó, tehát még át nem adott összeget az 1877. évi XX. t. c. 299. §. értelmében a vármegyei árwapénztárba fizessék be.

A rendezés alatt állott községek közül egyik sem fizette be, valamennyi tisztelettel félre tette a felhívást s a sürgetés sem használt. Ennek azután az lett volna a következménye, hogy az árwapénztár kénytelen lett volna a községek ellen pert indítani s így 60—70 pert kellett volna folyamatba tenni. Ezen perek ily nagy substratumnál fel- és alperes részéről körülbelül százezer korona perköltséget emésztettek volna fel, mit szintén a községeknek kellett volna viselni, a mihez még hozzájárult volna sokkal több kisebb per is, a mely a rendezésnél békés uton lett megoldva.

hiszen a mai olesó közlekedési viszonyok között és ama számtalan politikai, közgazdasági meg kulturális intézmény igénybevételével, melyek szivességből avagy kötelességszerűen támogatják az iskolákat e nemű vállalkozásaikban, szinte hihetetlen nagyságu utat lehet megtenni aránylag potom összeg árán. Peldaként felhozom a most leirandó tanulmányutunkat, a mely nem kevesebb, mint két ezernél több kilométerre és majdnem két heti időtartamra terjedt ki és a mely, beleszámítva minden képzelhető kiadást, tehát az utiköltséget, a drága városokban — Szerajevo, Ragusa, Cettinje stb. — élvezett kifogastalan, ugyszólván uri ellátást, az összes elég jelentékeny számú és költséges kirándulást, fitrdőzést, kalauzólást, a borraivalókat, az utazás előkészítésével és előzetes tanulmányozásával járó kiadásokat stb., fejenként csak kilenven koronába került. De honnan vegye a tanuló, illetve a szülő ezen imént csakélynek mondott összeget is? — kérdezi már most az olvasó. Erre a kérdésre szinte önként kinálkozik a következő válasz: tanuljunk és tudjunk takarékoskodni és oltsuk be ezen fontos gazdasági erényt a fogékony gyermeki lélekbe is! Ha a szülő aránylag oly nagy összeget áldoz az iskolába járó gyermekért, őt a többi között még zsebpénzzel is bőven ellátja, mért nem szánhatna havonta két-három koronát az iskolai tanulmányut céljaira

is, vagy pedig mért nem szoktathatná a gyermekét is arra, hogy a maga zsebpénzéből vagy iskolai szerek bevásárlásánál takarítsa meg ezen kis összegnek legalább a felét s azt az egy, két vagy három év mulva rendezendő nagyobbabszabásu tanulmányut céljaira fizesse be havonként az iskolai takarékpénztárba. Mily egyszerű eljárás ez és mily erős és áldásos nevelő hatása van magának ennek a takarékoskodáshoz való szoktatásnak is különösen manapság, a ferde és könnyelmű neveléstől sok tekintetben megmetelyezett társadalomban. Hiszen tudjuk, hogy hány meg hány koronát áldoz sok „modern“ szülő arra, hogy gyermeke, a fiatal ur, minél uralosabb és kifogastalanabb külsővel birjon; hogy a mindentűt való kétértékű „szereplésnek“ titkaiba beavattassék; hogy mindentűt ott legyen, ahol bizony sokszor nincs helye és magát „feltétlenül“ urnak érezze; hogy ékszerekkel és sok minden más felesleges és csak pazarlásra szoktató dologgal felcíomázza társaiban u. n. felsőbb-rendűségét, „előkelőségét“ éreztethesse; hogy névnapját társai lesajnálására méltán megtűbhesse; hogy az iskolai flzeteket és szereket kiméletlenül pazarolhassa, stb. És utóvégre nem volna-e okos dolog, ha a t. szülő is némi önmegtagadás árán megtakarított összeggel maga is elkísérné gyermekét az iskolai tanulmányutra? Hiszen az ember egész életében lát és

Scherer Ferenc árvái érdekében.

— Zombor város közönségéhez. —

Zombor, 1902. július 31.

Szivet megindító látvány volt, a midőn őt, anyátlan, apátlan, kiskoru árva, reáborult a kenyérkereső apának, Scherer Ferenc, volt zombori kereskedőnek hideg tetemére, — a midőn az utolsó röögöt dobták a családfentartónak az örök enyészetbe készülő koporsójára.

Emberi jótékonyosság, nemessége a szivnek, szólalj meg az őt kenyér nélkül maradt árva mellett!

Angliában, hasonló megrendítő eset hírének hatása alatt egy pár nap alatt ezer és ezer kéz nyujt segélyt s vagyont gyűjt össze! Hát bennünk zomboriakban ne lenne annyi érzés, hogy a szerencsétleneknek a betevő falatot biztosítsuk? Hogy őt lelket megmentstünk a társadalomnak? Az apa borzasztó szenvedése tovább folytatódjék ártatlan gyermekeiben?

Ezennel gyűjtést inditunk meg Scherer Ferenc, volt zombori lakos árváinak érdekében s kérjük a közönséget, hogy adományait lapunkhoz juttatni sziveskedjenek.

Mily kis dolog az, ha egy-két napon keresztül egy szivarral kevesebbet fogyasztunk s mily nagy dolog, ha ennek értéke a szerencsétleneknek jut!

Nemeslelkű emberbarátok, élükön dr. Gozdu Elek, kir. törvényszéki elnökkel, mindent elkövetnek, hogy az árvák elhelyezését, megélhetését biztosítsák. A városi árvaszék a kiskoruak gyámjával dr. Falcione Nándort, a zombori takarékpénztár igazgatóját kérte fel. Minthogy a megboldogultnak butorfüzlete volt, az üzlet gyors lebonyolítása céljából a gyám csődöt kért. A leltározó kir. közjegyző, Koczkar Zsigmond, valamint a kinevezett tömeggondnok, dr. Dimitrievits Bránkó az eljárás folyamán felmerülendő díjaikat az árvák részére ajánlották fel.

taul és sohasem láthat és tanulhat eleget! Ne vegye senki sem rossz néven tőlem ezen kitérést, mert hiszen nem utszéli frázis az, hogy a mai nehéz viszonyok között a takarékos és józan életmód és a gyermekeknek ily irányban való nevelése egyik főfeltelete az egyén, a család, a társadalom, sőt az állam anyagi megerősödésének és az ennek nyomában járó megbecsülhetlen függetlenségnek; nem frázis továbbá az sem, hogy manapság a kiméletlen közgazdasági harcban, mikor tekintélyes nemzetek és államok küzdenek a létért, a polgárság takarékos életmódja szinte hazafiui erény és érdem számába megy.

Általánosan tapasztalt tény, hogy az iskolai kirándulások és tanulmányutak egyaránt hasznosak a tanulóknak mind testi, mind lelki nevelése szempontjából, mert míg a test a szabad és erősebb mozgás útján a felkeresett, többnyire hegyes, erdős, tengerparti, tehát egészséges vidékeken edződik, erősödik, a lélek is a nemesítő munkában jól kiveszi a maga részét, amennyiben az ismeretek óriási mennyiségét minden megéröltetés nélkül veszi magába. És így ezen a tanulmányutakon szerzett ismeretek felette becsesek, mert a fiatal lélek közvetlen tapasztalás útján jut hozzájuk. A közvetlen tapasztalás pedig a legértékesebb tanulás, mert ez legjobban kelti fel az érdeklődést egyes dolgok s azoknak legaprólékosabb részei

Az árvák pedig a befolyandó összeget ne vegyék alamizsnának, hanem a legszebb érzés megnyilatkozásának, melyet azzal fizethetnek vissza, ha most még erőltlen karjuk, majd ha megizmosodik, minél többet használ a hazának. Büszkeség lesz így a segély azokra is, a kik adták, azokra is, a kik kapták.

A „Bácska” szerkesztősége.

A zombori sziniidény.

Monori Sándor színigazgató a zombor-nyitrai szinikertlet elnyerése érdekében pályázati kérvényt adott be városunk szinügyi bizottságához és így az eddig válságban levő zombori színigazgatói kérdés remélhetőleg kedvező megoldást nyer.

Pályázati kérvényéből kiemeljük a következő adatokat: Monori Sándornak 1903. évi virágvasárnapjáig színigazgatói engedélye van a belügyminisztériumtól. A kérvényhez mellékelve van a társulat névsora és az igazgató azon kötelező kijelentést teszi, hogy az elsőrendű szerepkörre u. m. énekesnő, drámai hősnő, naiva, hősszerelmes, bariton énekes, tenor énekes, elsőrendű elismert nevű művésznők és művészeket szerződött és különös súlyt fog helyezni egy elsőrendű szubrett primadonna szerződtésére és ennek sikereért nem fog visszariadni a legmesszebbmenő anyagi áldozattól sem.

Általánosan elismert dolog — ugymond — hogy színészettünk jelenlegi helyzetében minden igazgatóra a legnagyobb nehézséggel jár jó karszemélyzetet szerződteni, mert ebben nagy hiány van. Közli, hogy abban a szerencsés helyzetben van, karszemélyzete majdnem teljes, hét kardalosnő és hat kiváló jóhangu kardalosa van.

Kötelezi magát a zombor-nyitrai sziniidényre 40 előadó személyből álló társulatot, 12 tagból zenekart és a megfelelő műszaki személyzettel együtt összesen 60 tagot szerződteni. A kötelező létszámú társulat összes eredeti szerződését 1902. évi szeptember hó 15-éig be fogja mutatni úgy Zombor, mint

iránt; azaz a közvetlen tapasztalás gondolkodásra, elmélkedésre vezeti a tanulót, az elmélkedés iránti hajlam pedig fokozza az önbizalmat, az önbizalom elhatározásra vezet, az elhatározás meg a munkát, a józan élet legfőbb tényezőjét eredményezi. És mindennek kisebb-nagyobb, de elmaradhatlan hatása van a tanuló további tanulmányaira, észbeli fejlődésére és így esetleg egész jövőjére is.

Különös előnye a tanulmányutaknak, hogy a tanuló a természetet magában a természetben tanulja megismerni; a természet pedig a tanulmányutakon lépten-nyomon félreismertlenül mutatkozó rend határozottabb körvonalokba szorítja a zsenge ifju képzeletét és ferde vagy egészen helytelen fogalmakat igazít ki. A közvetlen szemlélés és tapasztalás az embert közelebb vonzza magához a nagy természethez s lelke nemesbítésével felkelti benne a szeretetet az isteni alkotás számban végtelen, szépségben feltűnő, csodás remekei iránt. Hegyek, völgyek, elragadó tájképek, falvak, várak, városok, kikötők, gúnyhók, paloták, gyárak, romok stb. mind a maguk valóságában kerülnek az ifju szeméi elé s ő azokat csak így, közvetlen tapasztalás útján ismeri meg teljes valóságukban, míg az előadásokon hallottak és a könyvekben olvasottak alapján valóságukat felfogni, elképzelni alig képes. És egy hosszabb tanulmányút után mennyivel helyesebben és könnyebben fogja fel az ifju a később tanulandókat!

Nyitra város szinügyi bizottságának felülbírálás céljából és minden szerződés azon klauzulával lesz ellátva, hogy az csak azon esetben lesz végérvényes, ha azt a zombori és nyitrai szinügyi bizottság elfogadja. Ha a bizottságok valamely tagot kifogásolnának, úgy kötelezi magát az igazgató másikat szerződteni és ezeknek szerződését is legkésőbb október hó 1-ig bemutatni.

A kérvényhez van csatolva a budapesti rendőrfőkapitányság engedélye, mely szerint jogositva van 1902. évi szeptember hó 1-től 1903. évi szeptember hó 1-ig a főváros területén előadásokat tartani és ezen engedélyét is a téli idény sikere érdekében óhajtja értékesíteni a következőképen:

1902. évi szeptember hó 1-től október hó 1-ig a budapesti Kisfaludy-színházban fog működni és így állandóan Budapesten tartózkodván, teljes erővel láthat a szervezkedéshez, mert szándéka van több fővárosi színházról tagokat társulata részére szerződteni, másrészt pedig a vidéki ajánlkozók közül azokat, akiknek művészi értékük nem teljesen ismeretes, ez idő alatt fellépteti és így meg lesz védve az úgynevezett „bevásárlások”-tól.

Annak biztosítására, hogy egy minden tekintetben elsőrendű és válogatott művészi erőkből, másrészt biztosítékul annak, hogy kellő anyagi tőkével is rendelkezik, melylyel mostani társulatát kiegészítheti, kötelezi magát a szerződés aláírása alkalmával, vagy ha erre nézve felszólítást kap, a szinügyi bizottság végleges határozata előtt 4000 koronát készpénzben a következő kikötésekkel deponálni. A szinikertlettel kötendő szerződések lejártáig 1000 koronát a zombori és 1000 koronát a nyitrai szinügyi bizottsághoz letétbe hagyni és 2000 korona fedezettel szolgál a szerződtetendő tagok előlegeire.

A pályázó igazgató 14 év óta színigazgató és ez idő alatt olyan könyvtárt, ruhát és egyéb szükségelt színházi felszereléseket és berendezéseket szerzett, amelylyel képes a legnagyobb műigényeknek megfelelni.

Kötelezi magát úgy a zombori, mint a nyitrai idény alatt a már eddig is a fővárosi szinpadokon sikerrel színre került újdonságokon kívül az azon időben színre került kiválóbb újdonságokat is előadni olyképen, hogy azok a fővárosi premiérek előadása után 14 nappal általa is előadassanak és kötelezi magát, hogy havonta a budapesti színházak téli műsorából két újdonságot hoz színre, továbbá hetenként egy oly darabot fog bemutatni, mely úgy a zombori, mint a nyitrai színházban premiére számba megy, vagyis havonta minden műfajt felölelve 8—9 újdonságot színre hozni.

Kötelezi magát, amennyiben ezen szándékát a fővárosi színházak vezetősége és műsora lehetővé teszik, úgy a zombori, mint a nyitrai idény második felében, minden 14 napban két-három estén a legelső és közkedveltségű művésznőket és művészeket vendégszerepeltetni.

Határozott elve lesz műsora összeállításánál szigorúan ügyelni a művészi és műbecset nyújtó nivóra és így bizonyos előrelátó gondossággal fogja repertoárját összeállítani, — magyarul szólva — kerülni fogja az úgynevezett fércműveket, valamint a tulfrivol darabok színrehozatalát.

Végül közli, hogy a lehető legrendezettebb anyagi viszonyok között van és kötelezettségének úgy tagjai, mint a szini egye-

stlettel szemben egy évtized óta a legnagyobb pontossággal tett és tesz eleget.

A szintársulat névsora: nők: Herczeg Eugénia, Hevessy Janka, Lendi Bella, Fátyol Klári, Semsey Lujza, Szűts Irén, Erneyi Józsefné, Kovács Aranka, Soltész Ferike, Krasznay Mariska, Bányai Etel, Bódi Irén, Bódi Margit; férfiak: Monori Sándor, Bérczy Jenő, Ágotai Ferenc, Ungvári Lajos, Erneyi József, Komlósy Gyula, Serlegi Andor, Új Ferenc, Heltai Hugó, Marosy Géza, Solymsy Sándor, Baróthi Jenő, Szombati Nándor.

A szintársulat kötelező létszáma a következő: 1 elsőrendű operette primadonna, 1 koloratur énekesnő, 1 szubrett énekesnő, 1 énekesnő, 1 hősnő, 1 szende, 1 naiva, 1 komikáné, 1 anya, 1 társalgási, 1 segédénekesnő, 8 karénekesnő, 2 táncosné; férfiak: 1 operett bariton és népszimű énekes, 1 tenor, 1 hősszerelmes és jellem, 1 lyrai szerelmes, 1 bonvivant társalgási, 1 operett basszuffó komikus, 1 operette tenor, 1 kedélyes apa jellemkomikus, 1 drámai apa, 8 karénekes, 1 segédénekes másod bariton, sugó, 12 zenész, karmester, kartaító és a kellő műszaki személyzet, összesen 60 tag.

Lóverseny Zomborban.

A Bács-Bodrogh vármegyei gazdasági egyesület által Zomborban, 1902. évi október hó 12 én rendezendő lóverseny feltételei. (Allamilag segélyezve és a magyar lovaregylet által helybenhagyva.)

I. Bács-Bodrogh vármegyei mezőgazdák sikerversenye.

200 korona az elsőnek, 50 korona a másodiknak, 20 korona harmadiknak. (Az első díjat Zombor szab. kir. város adja.)

Távolság 1600 méter. Futbat minden Bács-Bodrogh megyei, úgy Baja, Szabadka, Ujvidék és Zombor szab. kir. városi gazdának saját tenyésztésű 3 éves és idősebb félvérű lova.

II. Bácskai sikverseny.

Dij 900 korona. (Ehhez a Magyar Lovaregylet a m. kir. földmíveléstudgyi miniszter ur által engedélyezett subventióból 600 koronával, Zombor szab. kir. város 200 koronával járul.) Ebből 650 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak, 50 korona a harmadiknak.

Távolság 1800 méter. 3 éves és idősebb oly belföldi lovak számára, melyek 1901. és 1902. években 1800 korona értékű sikversenyt nem nyertek. Teher 3 éves 66 kg., 4 éves és idősebb 60 kg. Minden 400 korona összgyeremény után 1 kg. több, halmozva 6 kg.-ig.

Beiratási díj 10 korona, további 10 korona az indulótól.

III. Hölgyek díja. (Akadályverseny.)

Tiszteletdíj az elsőnek, 200 korona a másodiknak.

Távolság 4000 méter. 4 éves és idősebb oly belföldi lovak számára, melyek 1901. és 1902. években 1800 korona értékű gát- vagy akadályversenyt nem nyertek. Teher 4 éves 63½ kg., 6 éves 68 kg., 6 éves és idősebb 70 kg. Minden 400 korona összgyeremény után 1 kg. több, halmozva 4 évesnél 6 kg.-ig, 5 éves és idősebbnél 5 kg.-ig.

Beiratási díj 10 korona, további 10 korona az indulótól.

IV. Államdíj. (Sikverseny.)

1250 korona. Ebből 1000 korona az elsőnek, (adja a m. kir. földmíveléstudgyi mi-

niszter), 200 korona másodíknak, 50 korona a harmadíknak, (utóbbikat adja a Magyar Lovaregylet, a m. kir. földmíveléstudgyi miniszter ur által engedélyezett subventióból).

Távolság 2000 méter. 3 éves és idősebb oly belföldi lovak számára, melyek 1901. és 1902. években 1800 korona értékű sikversenyt nem nyertek. Teher 3 éves 66 kg., 4 éves és idősebb 70 kg. Minden 400 korona össznyeremény után 1 kg. több, halmozva 6 kg.-ig.

Beiratási díj 10 korona, a további 10 korona az indulótól.

V. Vigaszverseny.

Díj 750 korona. (E díjhoz az Urlovasok Szövetkezete 600 koronával, a Magyar Lovaregylet a m. kir. földmíveléstudgyi miniszter ur által engedélyezett subventióból 150 koronával járul.) Ebből 500 korona az elsőnek, 200 korona másodíknak, 50 korona a harmadíknak.

Távolság 1200 méter. 3 éves és idősebb oly lovak számára, melyek 1901. és 1902. években 1800 korona értékű versenyt nem nyertek. Teher 3 éves 66 kg., 4 éves és idősebb 68 kg. Minden 400 korona össznyeremény után 1 kg. több, halmozva 6 kg.-ig.

Beiratási díj 10 korona, további 10 korona az indulótól. Nevezés kötelező mindazon lovakra, melyek a II.—V. versenyekre nevezve lettek, azonban csak azok futhatnak, melyek ezen versenyek egyikében ugyan nevezve lettek, de első díjat nem nyertek.

Általános határozatok.

1. Az I. számú versenynél díj csak azon tenyésztőknek adatik ki, a kik a kitűzött távolságot lovaikkal befutották. Nevezés az oszlopnál.

2. A II.—V. számú versenyeknél nevezési záróra 1902. október 2. este 9 órakor.

3. A mezőgazdák versenyének kivételével minden versenynél a Magyar Lovaregylet versenyszabályai mérvadók.

4. A II.—V. versenyekben lovagolni csak színekben vagy egyenruhában szalaggal lehet és azokon urlovasok, vagy a kiket a Bács-Bodrogh vármegyei gazdasági egyesület versenyintézősége azokká minősít, lovagolhatnak.

5. Ugy a versenyszín, mint az egyenruha és szalagszín a nevezéskor bejelentendő.

6. Minden nevezésnek a ló korát, színt, nemét és leszármazását, valamint a feltételek szerinti súlyt is tartalmaznia kell.

7. Kancák és herélték a sikversenyekben 1½ kilóval kevesebbet visznek.

8. Félvérlovak 3 kiló engedményben részesülnek.

9. Minden készpénzben kiadott díjból 5% levonatnak.

10. Nevezni lehet Györgyovánszky György versenytitkárnál Zomborban, a kinél a beiratási díjak a nevezéskor, az indulási díjak pedig az indulás előtt lefizetendők.

11. A totalisateur a Magyar Lovaregylet ebbeli szabályzatának van alávetve.

Beléptidij: Tribün 2 korona, állóhely 40 fillér.

A löverseny kezdete délután 3 órakor, félóránként új futással.

Jegyek előre is kaphatók: Falcione Gusztáv, Kollár József, Sztrilich Zsigmond, Schöu Adolf és Weidinger S. és Zs. kereskedéseiben.

H i r e k.

Kinevezés. Császka György kalocsai érsek Potzta Ferenc bács kulai r. k. tanítót a kalocsai érseki tanítóképző intézet gyakorló iskolájához gyakorló tanítónak nevezte ki.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Rátvay János újvidéki törvényszéki fogház-felügyelőt a X. fizetési osztály 3-ik fizetési fokozatába nevezte ki.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kosztka György pécsi állami főreáliskolai rendes tanárt az újvidéki kir. kath. főgimnáziumhoz áthelyezte.

Városi közgyűlés. Városunk törvényhatósági bizottsága folyó évi augusztus hó 5-én kedden délelőtt 9 órakor a város-háza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart. Ezen közgyűlés tárgya: A törvényhatósági bizottságnak határozata folytán kiküldött bizottság jelentése a városi tisztviselők és alkalmazottak javadalmának rendezése tárgyában.

Kossuth születésének 100-ik évfordulója. Egy függetlenségi képviselőkből alakult bizottság a következőket hozza tudomására a Kossuth Lajos születésnapját megünnepleni óhajtó közönségnek: Ez év szeptember 19-én ünnepli a magyar nemzet legnagyobb fia, Kossuth Lajos születésnapjának 100-ik évfordulóját. Részt vesz az ünnepen a magyar haza minden hű fia: szegény és gazdag, férfi és nő, gyermek és agg; részt vesz az utolsó tanyabáz és kis-község épen úgy, mint a törvényhatóságok és a főváros! A Kossuth Lajos születésnapja megünneplésének előkészítésére országgyűlési képviselőkből alakult bizottság ezen országos ünnep módozataira vonatkozó mindennemű felvilágosítással, utbaigazítással, tájékozással szívesen szolgál bárkinek, úgy egyeseknek, mint testületeknek, községeknek stb. Szóbeli értesítést nyújt a bizottság hivatalos helyiségeiben: Budapesten, József-körút 31/b I. e. minden hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 10—12 óráig. Levelek és mindennemű megkeresések ugyanoda a bizottság vagy Pally Sándor titkár címére küldhetők. Az országos bizottság nevében: Rátkay László, bizottsági elnök.

Petőfi ünnepély. Ó Verbász hazafias ifjúsága a szabadság és szerelem költője halálának tegnapi ötvenharmadik évfordulóján emlékünnepélyt rendezett. Az ifjúság felhívása így hangzik: Polgártársak! Immár félszázadnál tovább fekszik névtelen sírjában legelső lautosunk s vele eltemetve az elveszett Paradicsom minden verőfénye! Ama tavasz gyümölcsöket ígért nekünk, aminőket nem egyszer sejtett veltünk a Gondviselés a történelem folyamán. Napsugárt borulás váltotta fel, melyet nem tudott eloszlanni a napfény, tavasz derűlést nem tudja visszavarázsolni semmi hiedelem! A megújulás boldog érzete s az elcsiratott ifjú ábránd; az elmertlés közepette a felemelő varázsdal s a megtört reménység az, a mit Petőfi emlékezete takar s a mely föltáru az emlékezés fényénél. Emlékszóbra elé óhajtunk járulni hősi halála évfordulója napján, július 31-én, hogy erőt merítsünk küzdésünkhez s vigaszt a multakra és reményt a jövőndőre nézve.

Az oktatásügy története. A vármegyei történelmi társulat Évkönyvének II. és III. része most került ki sajtó alól s a vaskos füzet dr. Dudás Gyula megyei kir. segédtanfelügyelőnknek „az oktatásügy története Bács-Bodrogh vármegyében“ című művét foglalja magában. A dolgozat külön kiadása Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszternek ajánlva a napokban szintén meg fog jelenni, a midőn annak bővebb ismertetésére még visszatérünk.

A vármegyei helységnevek

Bács-Bodrogh vármegye község neveinek folyamatban levő rendezése alkalmából Latinovits Pál főispán a napokban értekezletet tartott, melyen Karácson Gyula kir. tanácsos, alispán, Gozdu Elek kir. törvényszéki elnök és dr. Dudás Gyula kir. s. tanfelügyelő, továbbá Kleiner Lajos megyei aljegyző, mint előadó vettek részt. Az értekezleten az országos törzskönyvi bizottságnak a helynevek megváltoztatására vonatkozó javaslatát, továbbá a községeknek ez ügyben már hozott határozatai vétettek tárgyalás alá. A főispán ur javaslatára megállapodás történt arra nézve, hogy a megyei helységek közül mindazok nevei meg fognak változtatni, a melyek idegen hangzásúak, vagy a melyekre nézve történelmi alapon kilehet mutatni a régi eredeti nevet. Ilykép a vármegye összes községei — tekintet nélkül az azok által itt-ott hozott ellenkező határozatokra — magyar nevet fognak viselni. Az új helységneveket annak idején közölni fogjuk.

Délvidéki kivándorlási kongresszus. A „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége“ karöltve a délvidék összes gazdasági és kulturális testületeivel 1902. évi augusztus hó 10. és 11. napján kivándorlási kongresszust rendez Temesvárott a vármegye-ház nagytermében. A kongresszus célja, hogy az ország déli részeiből rohamosan növekvő kivándorlás okai, másrészt azok orvoslásának módjai a társadalom minden részvétele mellett megvitáttassanak és megállapíttassanak. A kongresszus szervezetében borsódi és katymári Latinovits Pál a vármegyei gazdasági egyesület elnöke a társelnöki tisztet fogja viselni, Latinovits Géza, dr. Molnár Károly és Rác György a vármegyei gazdasági egyesületet fogják képviselni.

Dalestély. Az újvidéki polgári magyar daloskör, az ó becei polgári magyar dalkör szíves közreműködésével 1902. augusztus hó 3-án (vasárnap) O-Becsén a Strasser-szállóban táncal egybekötött zártkörű dalestélyt és műkedvelői előadást rendez.

Véres kardpárbaj. Szabadkán a napokban véres kimenetelű kardpárbaj folyt le bajsai Vojnits Sándor orsz. képviselő és Jakobsits Gyula gazd. tanácsnok között, a melyre összeszólalkozás adott okot. A felek a honvédlaktanyában állottak egymással szembe. Segédek voltak Vojnits Sándor részéről: Kyd Lajos huszárkapitány és Pinkovits József orsz. képviselő. Jakobsits részéről pedig dr. Vécsei Samu ügyvéd és dr. Horváth Gyula orsz. képviselő. A párbaj mindjárt az első összecsapásnál véget ért, mert Jakobsits Gyula oly súlyosan megsebesült, hogy a párbajorvosok, dr. Kosztka Emil és dr. Váli Dezső alig győzték a vérzést elállítani. Vojnits kardja ugyanis Jakobsitsnak jobb fülét vágta keresztül, végighasítva az alsó fejrészt, az arc és az áll egy részét, sőt megvágta a felső kart is. A sebestültet rögtön lakására szállították, ahol most gondosan ápolják. A sebestülés igen súlyos, de nem életveszélyes. A segédek minden békítési kísérlete sikertelen maradt. Ez ügyben fegyverbíróság állapította mdg a feltételeket, miután a segédek erre nézve megegyezni nem tudtak. E feltételek a lehető legszigorúbbak voltak: Éles kard, szurás megengedve, bandázs nélkül, a végkimertlésig.

Műkedvelői előadás. Csantavéren f. hó 27-én a „Műkedvelő kör“ sikertült estét rendezett, a másor minden darabját a közönség élénk figyelemmel és zajos tapsal kísérte. Elismerése volt a tetszés nyilvánítás a kör fáradságtalan munkásságának s áldozatkészségének s a tagok értelmes, ügyes játékának is. Az előadás 90 korona 54 fillért jövedelmezett, melyhez Gyenes János plébános 2 koronát volt szíves csatolni. Előadás után tánc volt egész virradtig, melyen sok szép leány s fiatal asszony táncolt a legjobb kedvben.

Sok pénzt lehet megtakarítani, nem kell piszkos ruhában járni. Magyarázat 8. oldalon.

Adomány az újtemplom főoltárára. Falcione Nándorné urasszony a zombori újtemplomban felállítandó főoltárra 1000 koronát adományozott.

Gazdasági munkás- és cseléd-segélyező pénztár. Hauke Imre polgármester hirdetmény útján közli, hogy a gazdasági munkás- és cseléd-segélyező pénztárról alkotott 1902. évi XIV. törvények 1902. évi július hó 1-én életbe lépett és annak rendelkezései, valamint büntető határozmányai ugyanezen naptól kezdve hatályba lépven, a közlakosság annak pontos betartására felhívják. A pénztár ügyeinek rendezése és vezetésére — a helyi bizottság megalakultáig Latinovits Szaniszló városi szenátor biztatott meg, kinél a bejelentések a hivatalos órák alatt állandóan eszközölhetők.

Apagyilkos leányok. Vadállatias tettet követett el a Baja melletti Bátán két leiketlen asszony, a 78 éves Kis Gábor parasztagdának a leányai. Mint tudósítónk írja, édes atyjukat a szőlőben agyonverték, hogy előbb jussanak az örökséghez. Az öreg a kapálás fáradságát pihente ki és eközben azt mondta leányainak, hogy nem tud már kapálni, mert 78 éves. Eleget dolgozott már az életben. E szavakra dühöngve rohant rá a két asszony, mindkettő több gyermeknek anyja és agyonverték apjukat. A gyilkosság elkövetése után kapáikról lemosták a vért és mintha semmi rosszat sem követte volna el, nyugodtan hazamentek. Az öreget a szomszédok találták meg vérben fekvő holtan. A csendőrség csakhamar felfedezte a gyilkosokat a két asszony személyében, kiket letartóztattak. Egész higgadtan vallották be gazságukat.

Sörpoézis. A Pécsi Napló újságban pécsi sörgyárosok pályázatot hirdetnek sörödára, amely lendületes hangon méltatná a habzó árpale hasznát és amely ellensúlyozná a költészetben immár nagyon elharapódzott bordal formáját. A pályadíj éppen a tárgyhoz illő, mivel ötven liter sörben van megállapítva. Aki verselés és sörivási készséget érez magában, pályázhat a Pécsi Napló szerkesztőségére útján.

Elhalasztott haláleset. Mulatságra készültek a Bácskában egy jobb módú földmivelő házában. A mulatság előestéjén azonban meghalt a család legöregebb tagja, a nagyapó. De ez a gyászos eset nem zavarta meg a család jó kedvét, csak éppen az aggasztotta őket, hogy ha esetleg a meghívott vendégek megtudják az öreg nagyapó halálát, nem fognak eljönni s a nagy előkészület hiába való lesz, a mulatságból nem lesz semmi. Megfogták tehát az alkalmatlan időben elhalt nagyapót és titokban levitték a jégverembe. Két napig táncoltak, vigádtak ezután a meghívott vendégek a vigalmat rendező családnál anélkül, hogy legkisebb sejtelmük is lett volna a nagyapó haláláról. Két napi mulatozás után azonban felhozták a nagyapó holttestét a jégveremből s a vigalom háza halottasházzá változott. A család tagjai gyászba öltöztek és sirva állottak körül a forrón szeretett kedves nagyapa kihült porait. A halottkém azonban felismerte, hogy már napok óta be volt hűtve a holttest és az esetet bejelentette az illetékes hatóságnál.

Meglopott szalmaözvegy. Eunek az uborka szezonbeli időszaknak is megvan a maga apró eseményei, melyek minden komolyságuk dacára is mosolyra kényszerítik az embert. Ezekből a történetekből való az is, mely a napokban lejátszódott a rendőrség szobájában. Beállított egy, még élete delén levő, de már erősen kopaszodó ur s óvatossággal körültekintve „elsugta” a panaszt:

— Az elmúlt éjjel kilopták zsebemből az aranyórám.

— Hol lopták el? — kérdi az őrmester.

— A zsebemből! — mondja a panaszos.

— Nem azt kértem: honnan? hanem hol? Otthon?

A panaszos elpirul — gondolkodik s aztán szégyenkezve mondja:

— Nem kérem... Nem otthon...

Tetszik tudni, szalmaözvegy vagyok...

A bilyi vodica bucsuja. Mult hó 30-án szerdán volt a bilyi szállások mentén Georgijevits Koszta földbirtokos és neje szül. Bugarszky Darinka urasszony által fölépített szentkút kápolna védszentjének ünnepe. A kápolna a títzet áldó Máriának van felajánlva és a bilyi, obziri és kis-militicsi szállás csoportok lakossága ezt a napot töltik telhetőleg megszókták ünnepelni. A nap előestéjén Kupuszárevits Lyubomir főesperes esti ájtatosságot tartott vízszentelés-sel egybekötve. Az ájtatosság után sátrákba vonult a nép és vidáman mulatott. Georgijevits Koszta kegyurnak kényelmesen berendezett és vendégszerető szállásán igen díszes vendégsereg volt jelen az estebéden, hol a házurasszony lekötözött szíveséggel töltötte be vendégszerető tisztet.

Tűz. Az apatini uton levő Speizer-féle téglagyár szomszédságában lévő földön több bukóváci szállási kisgazda hordta össze ezidei buzatermését. Az aranykalászokat asztagokba rakták és tegnap hajnalban oda vontatták a cséplőgépet és vigan folyt a cséplés munkája. A gép bőven adta a magot és a gazdák egyesült erővel fogták fel zsákjaikba. Dél-felől azonban munkájukat megzavarta az egyik asztagból felcsapó lángoszlop, az asztag eddig ismeretlen okból hirtelen kigyuladt, ácsapott a többi asztagra és mielőtt a gazdák eloltbatták volna, az asztagok mind lángba borultak, sőt még maga a cséplőgép is. A tűz helyéről hatalmas lángoszlop tört az ég felé és a tűzoltó őrszem tűzjelére az önkéntes tűzoltóság kivonult és a tüzet lokalizálta. Sajnos, a szegény szállási kisgazdák ez évi termése a tűz martaléka lett. A rendőrség nyomban megindította a helyszíni vizsgálatot, melynek eddigi adatai arra engednek következtetni, hogy egy gonoszlelkű gyújtogató működött.

Kivándorlási statisztika vármegyénkről. A délvidéki kivándorlási kongresszus rendező bizottságának a kivándorlási arányának és következményeinek kiderítése céljából megbízható statisztikai adatokra lévén szüksége, a kivándorlási kongresszusi iroda az 1901/02. évekre vonatkozó kivándorlási statisztikai adatok összegyűjtésére felkérte a vármegye alispánját, az alispán ur a kivándorlási adatok beszerzésére vonatkozó kérdőíveket az összes községi előjárónak azzal adta ki, hogy azokat a kongresszus sikere érdekében pontosan kitöltve terjesszék be, a beérkezett kérdőívek a kivándorlási kongresszusi irodának megküldettek. — A szegedi kereskedelmi és iparkara annak közlésére kérte fel Karácson Gyula kir. tanácsost, vármegyénk alispánját, hogy a vármegye területéről 1901. évi január hó 1-től 1902. évi június hó 30-ig idegen országba kivándoroltak közül hányan voltak iparosok és ipari munkások és milyen iparágakat űzték. Az alispán beszerelte ezen kívánt statisztikai adatokat, amelynek eredménye a következő: asztalos 51, ács 30, borbély 26, bogár 8, bádógos 5, bocskoros 7, csizmadia 5, cipész 51, kádár 5, kalapos 2, keféző 1, késes 2, kerégyártó 1, kéményseprő 1, kézfestő 1, kőműves 98, kovács 31, köteles 27, kosárfonó 1, könyvkötő 2, lakatos 26, molnár 46, mészáros 15, mütakács 13, nyomdász 1, pék 2, szabó 63, szijgyártó 3, szobrász 1, szítás 1, timár 3, tveges 1, halász 10, barisnyakötő 10, fazekas 2. Összesen tehát 552 iparos vándorolt ki.

Aki a testvérét keresi. Ezelőtt 25 évvel szakadt el O Becséről Szabó Anna, aki most jobb sorjában testvéreit keresi, de nem találja. Azért most a közönséghez fordul, hogy hátha valaki utba tudná igazítani a dolgában. Az atyjukat Szabó Adámnak hívták, csufnéven Kőcsögnek. Földmivelő ember volt és öt gyermekük volt. Aki most keresi testvéreit, azt Annának hívják és Romániába került, Galac városba, ahol 25 évet töltött. Onnan jött ide testvéreiről hallani valamit. Eltűnt testvérei ezek: Szabó József (Kőcsög), Szabó Ágnes (Kőcsög), Szabó Vica (Kőcsög) és Szabó János (Kőcsög). Ez O-Becsén kötelesebb is volt s azután felszabadulása után ez is eltávozott ismeretlen helyre. A család O-Kanizsáról került O-Becsére.

Diákmulatság. A „torzsa diák-egyesület” folyó évi augusztus hó 3-án a Jung-féle központi szálló összes helyiségeiben táncos kapcsolatos jótékony célú műkedvelői előadást rendez a következő műsorral: Zenei megnyitó. „A tót táncmester.” Gabányitól. Előadja Fröhlich Ferenc. „Der arme Tobias.” Abonyi Gyulától, fordította Holczmann Ignác. Felolvassa Koblhéb Péter. „A bucsu.” Nagy Endrétől. Előadja Löbl Irmuska urleány. * * * Szavalja Schenkenberger J. „A kis kivácsi.” Ilosvai Hugótól. Előadja Tesseyi Irénke urleány. „Emancipált feleségem.” Holczmann Ignácól. Felolvassa Schick Ede. — „A klasszikus csavargó.” Csajági Bernáttól. Személyek: Rendőrkapitány: Schick Ede. Csavargó: Schick Károly. Rendőr: Koblhéb Péter. „A légy.” Hevesi Józseftől. Előadja Nadich Jakab. „A vén cigány.” Vörösmarty Mihálytól. Szavalja Schick Ede.

Verekedő gyógyszerészek. A napokban csunya botrány történt Baján. Két előkelő gyógyszerész a város legforgalmasabb helyén, a főtéren összeverekedett úgy, hogy az utcán hemperegtek. Gyarmati gyógyszerész hosszabb ideig volt segédje Hoffenreich gyógyszerésznek, néhány hónappal ezelőtt átvett Gyarmati Baján egy gyógyszerüzletet és azóta a két gyógyszerész között állandó volt az ellenségeskedés. Mult pénteken délután sétált Hoffenreich egy huszártiszt barátjával a főtéren, mikor hirtelen szembe találkozott Gyarmatival. A két ellenség között szóváltás támadt, majd egymást ütlegelni kezdték. Közben a járdán megesusztak és a földre buktak, de a földön fekvő is verték egymást. A botránynak szombatn már meg volt a folytatása, amennyiben Hoffenreich és Gyarmati gyógyszerészek között párbaj volt a legsúlyosabb feltételekkel. Előbb pisztoly-párbaj volt háromszori golyóváltással, 25 lépésnyi távolságban 5-5 lépésnyi közeledés. Minthogy sebestülés nem történt, kardpárbajjal, kötés nélkül, végkimerültségig folytatták. Ekkor Hoffenreich a kezefején súlyosan, Gyarmati pedig a mellén könnyen sérült.

Új iparlap. Hazánk nagyság és népességére második városában Szegeden, ahol számos gyárak és ipartelepek, ugyszinte önálló vállalkozók ezrekre menő iparoskezeket foglalkoztatnak, „A Mi Lapunk” cím alatt egy hetenkint 16 oldalnyi nagy nyolcadrésű alaku és kizárólagosan iparosok országos ügyeivel foglalkozó és azoknak általános érdekeit szolgáló hetilapot indítanak meg erre hivatott és a szakirodalom terén is jártas iparosok. (A lapnak szerkesztői Babós Elek köztisztviselő és v. ipartestületi jegyző és Lábdy Antal törvényhatósági bizottsági és kereskedelmi és iparkamarai tag.) — Öszintén szólva, e lapnak olcsó ára előtűnk érthetetlen s ha az ország minden részéről nem tömörülnek iparosaink „A Mi Lapunk” köré, úgy el sem képzelhetjük, hogy miként lesz ezen nagyszabású és nemes célokra törekvő kezdeményezés kivihető és tartóssá tehető. „A Mi Lapunk” előfizetési ára, dacára annak, hogy hetenkint és oly nagy terjedelemben jelenik meg, mint a hogy ezt a szerkesztőség velünk tudatja — egész évre csak 2 forint (4 kor). Erdeklődőknek „A Mi Lapunk” szerkesztőség (Szeged, Prosznitz-ház) készséggel küld mutatószámokat díjmentesen. Mi részünkről szívesen támogatjuk ezen lapot, mert reméljük és ehhez a szerkesztők társadalmi egyéniségében biztosítékot vélünk fellelni, hogy törekvéstl csakis az iparosok érdekeinek előmozdításában összpontosul.

Gyümölcsészeti tanfolyam. Darányi földmivelésügyi miniszter a mult év hasonló kurzusainak sikerétől indítva elrendelte, hogy a budapesti kertészeti tanintézetben az idén is rendeztessék tanfolyam a gyümölcsértékesítés és kezelés elsajátítására. Külön tanfolyam lesz a nők, külön a férfiak részére. Az előbbi augusztus 25-től 30-ig, az utóbbi szeptember 15-től 20-ig. Részt vehet a tanfolyamon bárki, aki a szándékát augusztus hó 10-ig a budapesti kertészeti tanintézet igazgatóságánál egyszerű levélben bejelenti. A tanfolyam hallgatása ingyenes.

A hódásghai affér.

Felkérítettünk a következő sorok közlésére:

Tekintetes Trischler Aladár joghallgató, tartalékos honvéddadapród tiszthelyettes urnak Hódásgh.

Tisztelt barátunk!

A köztudott és Csala Sándor és Szemző Károly urak között felmerült lovagias ügyekben megítélt megbízásodhoz eljárva, eljárásunk eredményét veled az alább következőkben közöljük:

I.

A Szemző Károly ur és köztudott felmerült ügyben a f. évi július hó 16-án általunk és dr. Thurszky Zsiga és ifj. Szemző Gyula urak, mint Szemző Károly ur megbízottai által felvett s idecsatolt jegyzőkönyvben foglaltak szerint Szemző Károly ur megbízottai arra való tekintetből, hogy az általuk felmutatott hivatalos távirat másolatok tanúságaként Szemző Károly ur a reád nézve sértő táviratának közzétételét f. évi július hó 10-én délután 4 óra 30 perckor elbocsájtott táviratával határozottan eltiltotta és az ennek dacára — a „Zombor és Vidéke“ f. évi július hó 13-án — tehát három nappal később megjelent számában mégis közöltetett — feltek részéről sértést fenforogni nem láttak. Ezzel szemben mi a jegyzőkönyvben foglaltak szerint a sértést fenforogni látván, a kért elégtételhez tovább is ragaszkodtunk.

Mint hogy pedig arra nézve, hogy az adott körülmények között Szemző Károly ur részéről sértés forog-e fent — megállapodásra jutni nem tudtunk: a kérdés elbírálását becsület, illetőleg párbajbíróagra bíztuk.

Ezen párbajbíróság a felmerült ügyet az alábbi ítélettel döntötte el:

I t é l e t.

Trischler Aladár ur és Szemző Károly ur között a Zombor és Vidéke című lap 1902. évi július hó 13-án megjelent számában „Bácska és a hódásghai főszoigabiró“ fölliratu közleményben fölmerült becsületbeli ügyben.

Avval a tényállással szemben, mely szerint a becsatolt hiteles okmányokkal és a segédek egybehangzó nyilatkozatával kétségtelenné van téve az, hogy a Zombor és Vidéke 1902. évi július hó 13-án megjelent számában Szemző Károly ur nevében közzétett sürgöny Szemző Károly ur akarata ellen, sőt tilalma dacára jelent meg, mely eljárása fölött a Zombor és Vidékének maga Szemző Károly ur is az eljárás folyamán eltelőleg és sajnálkozólag nyilatkozott: alulirt párbajbíróság — mely a szokás szabályainak figyelemmel tartása mellett alakult meg — egyhangulag hozott ítéletével kimondja, hogy a jelen becsületbeli ügyben Szemző Károly ur részéről elégtételadásnak helye nincsen.

Ez az ítélet az ellenfelek segédeinek szóval meghirdettetett és nekik írásban is kiadatott két eredeti példányban.

Kelt Zomborban, 1902. évi július hó 26-án.

Koczkar Zsigmond,
párbajbíróági elnök.
Hauke Imre. Predragović Szilárd.
Dr. Molnár Károly. Raisz Lajos.

II.

A Csala Sándor ur és köztudott felmerült ügyben f. évi július hó 16-án ifj. Szemző Gyula és Kekezovich Emil uraktól, mint Csala Sándor ur megbízottaitól fegyveres elégtételt kértünk, az utóbb nevezett által f. évi július hó 13-án és a „Bácska“ f. évi július hó 15-iki számában megjelent nyilatkozattal ellened elkövetett sértésért, mire a veled egyidejűleg közölt jegyzőkönyv szerint ifj. Szemző Gyula és Kekezovich Emil urak feltek nevében kijelentették, hogy a kért elégtételt mindaddig megadni nem hajlandók, illetőleg azt mindaddig megtagadják, míg a „Bácska“ f. évi 52. számában „Éjjeli sportverseny“ cím alatt általad megírt s szerintük valótlanul tartalmazó cikkben foglaltak valósága, illetőleg az, hogy a kérdéses cikkben foglaltak tényleg megtörténtek, kellő beigazolást nem nyer.

Mint hogy annak megállapítására, hogy a kérdéses cikkben foglaltak való vagy valótlan voltának beigazolása mily módon és ki, illetőleg kik előtt történjék, sem mi, sem Csala Sándor ur fentnevezett megbízottai egymagunk illetékesek nem lehetünk; a többször említett cikkben foglaltak mily uton leendő beigazolásának — melyhez a kért elégtétel megadását, mint feltételhez kötötték — közelebbi meghatározása céljából a f. évi július hó 17-én 661. és 662. szám alatt postára tett ajánlott levelekkel ifj. Szemző Gyula és Kekezovich Emil uraktól újabb találkozást kértünk.

Kekezovich Emil ur ezen leveltünkre f. évi július hó 18-én 83/lp. sz. alatt küldött táviratával az újabb találkozást — mert szerinte az ügy befejeztetett — megtagadta; míg ifj. Szemző Gyula ur az ugyanazon 97/lp. sz. alatt postára tett táviratával a kért újabb találkozást f. évi július hó 23-ára helyezte kilátásba. E két távirat ellentétes tartalmára való tekintettel még ugyanazon — vagyis f. évi július hó 18-án — Kekezovich Emil ur távirata tartalmának közlése mellett ifj. Szemző Gyula urat táviratban felkértük, hogy segédtsévével, Kekezovich Emil urral, érintkezésbe lépve, egyöntetű megállapodásokról bennünket újból értesíteni sziveskedjék. Ezen távirati kérelmünkre f. évi július hó 23-án 34/lp. sz. alatt ifj. Szemző Gyula urtól azon távirati értesítést vettük, hogy csak f. évi július hó 22-én érkezett haza s az általa f. évi július hó 23-ára kilátásba helyezett találkozáson betegsége miatt meg nem jelenhetik.

Az ügy ezen állásában további késedelem elkerülése és ügyed érdemleges véglegesezése céljából még aznap, f. évi július hó 23-án 346. szám alatt postára tett ajánlott leveltünkre ismét felkértük ifj. Szemző Gyula urat, hogy tekintettel Kekezovich Emil urnak vele már közölt táviratára — hajlandó-e a fentemlített célból kért tárgyaláson megjelenni, vagy sem. Ezen levélbeli megkeresésre f. évi július hó 25-én 48/lp. sz. alatt ifj. Szemző Gyula urtól azt a távirati értesítést vettük: ha Kekezovich Emil ur a találkozást megtagadta, úgy ilyenben résztvenni ő sem hajlandó.

Mint hogy ezek szerint módunkban nem állott egyértelműleg megállapodni arra nézve, hogy a cikkedben foglaltak való vagy valótlan voltának beigazolása mily uton és módon történjék, — résztünkről az céloztatván, hogy a kérdés megoldása a dolog természetére szerint egy független bíróságra bi-

zassék — s így a rajtad elkövetett sértésért általunk kért fegyveres elégtételt meg nem kaphattad, a magunk részéről a felmerült ügyet befejeztetnek nyilváníttuk.

A hivatkozott táviratokat és postai feladó vevényeket a f. hó 16-án megtartott tárgyalásról felvett jegyzőkönyv kapcsán rendelkezésedre bocsájtjuk.

Ezen ügy is ekkét a lovagiaság szabályai szerint befejeztetvén — a hivatkozott tárgyalási jegyzőkönyvet és párbajbíróági ítéletet idecsatolva rendelkezésedre bocsájtjuk.

Szívélyes üdvözzettel:

Zombor, 1902. július hó 27-én.

Dr. Frank Mihály.
Khloyber Lajos.

Nyert meghatalmazás alapján fenti levelet azzal van szerencsém közzétenni, hogy a fenti levél és ítéletben hivatkozott táviratnak jogtalan közzététele miatt dr. Donoszlovits Vilmos, a „Zombor és Vidéke“ szerkesztője ellen segédeim utján a felelősségre vonás iránt a szükséges lépéseket megtettem, — Csala Sándor ellen pedig rágalmazás és becsületsejtés miatt a bünyenyítő eljárást egyidejűleg folyamatba tettem.

Hódásgh, 1902. július hó 28-án.

Trischler Aladár.

HIRDETÉSEK.**Árverési hirdetmény.**

Értesitem a t. közönséget, hogy a néhai Simits Jánosné sz. Fratricsevits Antónia hagyatékához tartozó arany- és ezüstneműeket 1902. évi augusztus hó 3-án d. e. 10 órakor Koczkar Zsigmond kir. tanácsos ur, közjegyzői irodájában megtartandó nyilvános árverésen eladom.

Dr. Kollár Gyöző,
zárgondnok.

789. szám.

1902.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíróság 1902. évi V. 778. számú végzése következtében dr. Lovrich István budapesti lakos ügyvéd által képviselt Haasz és Czjzek budapesti cég javára Scherer Ferenc zombori lakos ellen 323 kor. 95 fil. és járulékaik erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján fölfoglalt és 1094 koronára becsült különféle üvegüeműek, kávé-, mosdókészlet és képekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíróság V. 778/3. 1902 sz. végzése folytán 123 kor. 95 fil. hátralékos tökekövetelés, ennek 1901. november 1-ő napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 69 kor. 10 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban adós üzletében leendő eszközésére 1902. évi augusztus hó 9-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1902. évi július hó 29-én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

Fürdőház eladás.

Zomborban a Ferenc-szobornán lévő fürdőház, felszereléssel és tartozékaival, kedvező fizetési feltételek mellett azonnal eladó.

3-2 **Özv. Maicen Alajosné.**

A zombori m. kir. pénzügyigazgatóságtól.

78264. szám.

Arlejtési hirdetmény.

A zsabylai tiszaparti kincstári révház és melléképületeinek átalakítási munkálatait a nagym. m. kir. pénzügyminiszterium f. évi július hó 19-én kelt 57715. sz. alatt 4784 kor. 15 fil. költség keretén belül engedélyezvén: eme munkálatnak vállalatba adása céljából **írásbeli versenytárgyalás** hirdettetik.

Felbírnatnak azért a vállalkozni szándékozók, hogy egykoronás bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlataikat, melyekben a leengedés mérve százalékokban, az ajánlati összeg betűkkel és számokkal is kiirandó, 480 korona bánatpénz, vagy az annak letételét igazoló adóhivatali nyugta kapcsán s annak kijelentésével, hogy ajánlattevő a vállalati feltételeket ismeri, azoknak magát alája veti, **f. évi augusztus hó 16-án délelőtt 10 óráig** alulírt kir. pénzügyigazgatóságnál (I. emelet, I. tgyosztály) nyújtsák be.

Elkésetten érkezett, vagy utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Megjegyezvén, hogy a munkálatnak 10 hét alatt okvetlenül el kell készülnie s ugyanez időre felülvizsgálat és átvétel alá is kell bocsátatnia: tudomására hozza az igazgatóság a vállalkozni szándékozókknak, hogy a részletes tervek és feltételek alulírt kir. pénzügyigazgatóság irodavezetőjénél, annak hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zomborban, 1902. évi július hó 27-én.

Gyórfy Géza,

2-1 kir. tanácsos, pti. igazgató.

A bácsi tiszai ármentesítő társulat igazgatóságától Ó-Becsen.

376. szám. 1902.

Pályázati hirdetmény.

A bácsi tiszai ármentesítő társulat által vállalati uton foganosítandó **műszaki ártérfejlesztési** munkálatok elkészítése tárgyában.

A bácsi tiszai ármentesítő társulat részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a Tisza jobb partján Adorján községtől a bácsföldvári Ferenc-szoborna betorkolásáig 4 különálló öblözetben és pedig az adorján—zentaiba 4757 kat. hold, a mohol—petrovoszellóiba 1830 kat. hold, a petrovoszelló—ó-becseibe 3762 kat. hold és az ó-becse—földvári öblözetbe 4446 kat hold, összesen tehát 14795 kat. holdat kitevő mély ártér, és ezenkívül esetleg az öblözeteket övező felsíki területekből bevonandó részeknek az 1830. és 1895. évi nagy vízszínekre leendő (50 □ öles kockázatos) műszaki ártérfejlesztése elrendelhetvén, felkértenek mindazon okleveles mérnök urak, kik hasonló munkálatokat már sikeresen végeztek, hogy ajánlatukat az összes külső és belső munkálatok elkészítésére úgy az egyes mint az összes 4 öblözetre vonatkozólag elküldjék **1902. évi augusztus hó 6-ig** a bácsi tiszai ármentesítő társulat igazgatóságához Ó-Becsenre a kellő okmányokkal felszerelve és az ajánlati összeg 10% ának készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban Zentán Lukácsévits Ignác társ. pénztárnoknál történt letétéről szóló igazolvány becsatolásával és 5 pecséttel lezárt levélben, ezen címmel: „Ajánlat a bácsi tiszai ármentesítő társulat műszaki ártérfejlesztési munkálataira“ — a társulat igazgatóságához Ó-Becsenre küldjék be. A 10% bánatpénz a szerződés megkötése alkalmával 20%-ra egészítendő ki. A benyújtott ajánlatok felett a társ. közgyűlés fog határozni. A munkálatokra vonatkozó feltételek és egyéb adatok Ó-Becsen a társ. irodában tekinthetők meg. Ugyanitt nyerhetők a munkálatokra vonatkozó egyéb felvilágosítások is.

Ó-Becsen, 1902. július hó 10-én.

Tripolszky László,

3-3

igazgató-mérnök.

Koszanits C. A. rövidáru-kereskedésében Zomborban jó házból való fiuk **tanoncul** felvétetnek.

3-2

Vas- és fűszerkereskedésben **tanulónak** felvétetik egy jó házból való fiu, ki 2-3 gimnáziumot vagy polgári iskolát végzett; kik a magyar nyelven kívül a német, esetleg szerb nyelvet birják, előnyben részesülnek.

KÓSA GYÖRGY

vas- és fűszerkereskedő
Kula, Bácsmegeye.

3-3

728. szám.

1902.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbírósg 1902. évi V. 642. számú végzése következtében dr. Strasser Lajos zombori lakos ügyvéd által képviselt Zucker Henrik budapesti lakos javára Scherer Ferenc zombori lakos ellen 262 kor. 87 fil. és járulékaik erejéig foganosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 4740 koronára becsült üzletáru raktárból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbírósg V. 642 1902. sz. végzése folytán 102 kor. 87 fil. hátralékos tőkekövetelés, ennek 1902. évi március 20. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 94 kor. 60 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban adós üzletében leendő eszközzésére **1902. évi augusztus hó 5-ik napjának délutáni 3 órája** határidőül kitétetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1902. évi július hó 10-én.

Styrum Mór,

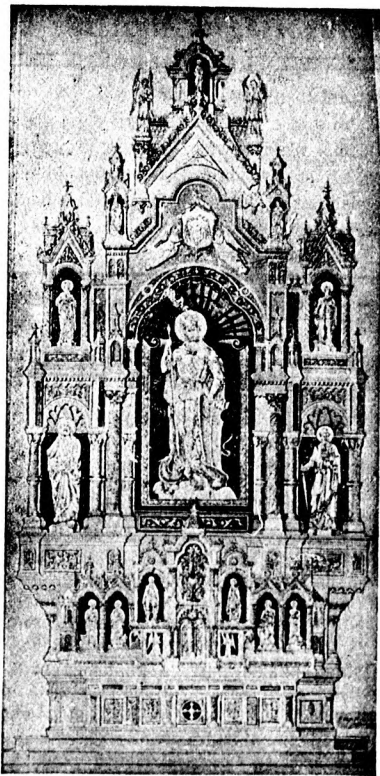
kir. bir. végrehajtó.

Házvezetőnői állás.

Egy jó házból való házvezetőnő kerestetik egy urhoz. Kötelessége: négy kis gyermek gondozása és a ház vezetése. Ajánlközások e lap kiadóhivatalába intézendők „Házvezetőnő“ cim alatt. 2-2

Pályázat.

Irnoki, illetve anyakönyvvezetőhelyettesi képesítéssel bíró intelligens, nőtlen fiatalember -- ki egy elemi iskolába járó fiu napi 2 órai tanítására is képes és hajlandó -- évi 600 korona fizetés, illetve a tanításért reggeli, ebéd és vacsora ellátás mellett állandó alkalmazást nyerhet azonnal. -- Hol? megmondja a Bácska kiadóhivatala.

NAGY NEP. JÁNOS

szobrász, aranyozó és oltárépítő.

ELSŐ DÉLMAGYARORSZÁGI OLTÁRÉPÍTÉSZETI SZOBRASZATI ÉS ARANYOZÓ MŰINTÉZET.

Ő Nagyméltósága a kalocsai érsek, főmagassága dr. Samassa József egri érsek, valamint dr. Schlauch Lőrinc nagyváradai bíboros püspök ur ő Eminenciája és cserneki és tarkeői Dessewffy Sándor esanádi püspök ur ő Kegyelmege által többszöri megrendelésekkel kitétetve; így a legközelebbi időkben a nagyméltósága esanádi püspök ur a lelei újtemplom berendezésével megbízott.

Munkáinak szakismerettel való kivételét Zenta Csorvász, Szilva, Jászladány, Szolnok, Kun-Félegyháza, Kalocsa, Torontó-Almás, Békés-Szent-András, Kun-Szt Márton, Nagy-Kikinda, M.-Pécska, Csanád-Palota, Vámoagyörk és több helyekről nyert bizonyítványaim igazolják.

A nagyméltósága kalocsai érsek ur ő Eminenciája a esengődi és zenta-tornyosi újtemplomok berendezésével kitétetett.

Készítetek új oltárokat, szószékeket, szent sírokat, keresztút-képeket domborműben.

Költségvetéseket és tervrajzokat bérmentve küldöm, odautazás esetén saját költségemen utazom bérhová.

Jézus és Mária Szive szobrai és páduai szent Antal szobrai

különféle nagyságban fából faragva, polichromirozva:

centiméter	100	110	120	130	140	150
korona	96.—	110.—	140.—	170.—	174.—	194.—
főszöntvény, rendkívül erős anyagból:						
centiméter	100	120	140	150		
korona	72.—	110.—	126.—	140.—		

Lelkismeretes jó kiszolgálásról az intézet jó hírneve szavatol.

Nagy Nep. János,

TEMESVÁR, Józsefváros, Bega-balsor 21.

*-5

Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.

33500. sz.
alisp. 1902.**Arlejtési hirdetmény.**

Bács-Bodrogh vármegye alispánja által ezennel közzhírré tétetik, hogy a vármegye alább részletezett 1903. évi szükségletének ugmint:

I. Irószerek.

Papirok:

- 15 rizsma 1/oc legfinomabb miniszteri papir, fehér tiszta $34/42$ cm. 1000 iv 16 kgr. á 14 kor. = 210 kor.
- 2 rizsma F. o. D. legfinomabb miniszteri, fehér tiszta $34/42$ cm. 1000 iv 17 kgr. á 32 kor. = 64 kor.
- 50 rizsma 3. o. g. D. bordázott fehér irodai $34/42$ cm. 1000 iv 11 kgr. á 9 kor. = 450 kor.
- 220 rizsma 0/5 d. sima fehér irodai $34/42$ cm. 1000 iv 12 kgr. á 6 kor. = 1320 kor.
- 40 rizsma II-ik számú diósgyőri kék fogalmi $37/44$ cm. I. minőségű á 23 kor. = 920 kor.
- 20 rizsma II-ik számú diósgyőri fehér irodai $37/44$ cm. I. minőségű á 20 kor. = 520 kor.
- 20 rizsma 8-ik számú medián fehér irodai $46/59$ cm. I. minőségű á 50 kor. = 1000 kor.
- 30 rizsma 2. E. E. utánzott fehér irodai $37/44$ cm. I. minőségű, recézve és simitva á 16 kor. = 480 kor.
- 20 rizsma 10/13 G. csomagoló, szűrke erős, egyik oldalon simított $63/89$ cm. 1000 iv 40 kgr. á 14 kor. = 280 kor.
- 30 rizsma W. P. D. S. csomagoló, pergament simított á 30 kor. = 900 kor.
- 2 rizsma meritett $80/54$ cm. 1000 iv 48 kgr. recézett simított á 54 kor. = 108 kor.
- 10 rizsma 7/8 Medián szűrke fogalmi $47/60$ cm. 1000 iv 30 kgr. á 12 kor. = 120 kor.
- 10 rizsma 7/10 kisregál papir, szűrke fogalmi, $50/70$ cm. 1000 iv 32 kgr. á 16 kor. = 160 kor.
- 10 rizsma 7/4 kisregál szűrke fogalmi $40/50$ cm. 1000 iv 17 kgr. á 8 kor. = 80 kor.

Ezen papírnemekre a minták a vármegyei közig. számvevőségénél megtekinthetők.

- 180 doboz réztoll á 2 kor. = 360 kor. A Kuhn-féle és Schuber József-féle hazai gyártmányokból az árlejtésnél minták mutatandók be, mely alkalommal a gyártmányok és tollak minősége a gazd. választmány által fognak elbíráltatni. Csakis I-ső minőségű szállítható.
 - 60 tucat irón, fekete legfinomabb á 1 kor. = 60 kor.
 - 20 tucat irón, vörös legfinomabb á 80 fil. = 16 kor.
 - 32 tucat irón, kék legfinomabb á 70 fil. = 22 kor. 40 fil.
- Az árlejtésnél Hartmuth és I-ső magyar íróngyárból minták mutatandók be.
- 50 íveg vegyténta 6/0 ívegcsékben, finom Dörner-féle á 1 kor. = 50 kor.
 - 30 íveg karmin ténia, metall réz á 16 fil. = 4 kor. 80 fil.
 - 180 íveg íroténta, Antracén, Müller testvérek-féle 1 literes ívegekben á 1 kor. 60 fil. = 308 kor.
 - 45 tucat tollszár, hosszú hegyes 20 tucat, rövid hasas 25 tucat, legfinomabb á 50 fil. = 22 kor. 50 fil.
 - 100 doboz ragasztó ostya, vörös nagy, 1 dobozban 1000 drb á 1 kor. = 100 kor.
 - 25 kiló kötöző spárga, szűrke vékony 7 águ 6 T. 100 grammos csomagokban á 2 kor. = 50 kor.
 - 15 kiló kötöző spárga, középvastag, 200 grammos csomagokban á 1 kor. 80 fil. = 23 kor.
 - 25 kiló kötöző spárga, vastag csomagoló 3 águ 2 T. 500 grammos csomagokban á 1 kor. 80 fil. = 45 kor.
 - 30 orsó selyemzsinór, nemzetiszínű, erős, 1 orsó 25 méter á 60 fil. = 18 kor.

28. 4 kiló házi cérna, angol sodrott, 1 kiló 20 báb á 6 kor. = 24 kor.

29. 120 darab finom törölő gummi, tén-tára és irónra á 6 fil. = 7 kor. 20 fil.

30. 17 tucat zsákvarró tű 5 A. $5\frac{1}{2}$ cm. hosszú gömbölyű á 15 fil. = 2 kor. 55 fil.

31. 100 csomag spanyol pecsétviasz, finom jól égő és hideg állapotban jó tapadó, 8 drb 1 kiló, $\frac{1}{2}$ kgras csomagokban á 1 kor. = 100 kor.

32. 2000 csomag Stearin-gyertya, I-ső minőségű hazai gyártmány, 500 grammos csomagokban, 1000 csomag 5-ös és 1000 csomag 6-os számú á 1 kor. = 2000 kor.

Összesen 9753 korona 45 fillér.

II. Szolgák ruházata.

1. 5 drb köpeny, hazai gyártmányu szűrke posztóból, erős barchend béléssel á 48 kor. = 240 kor.

2. 5 drb mente, hazai gyártmányu kék posztóból, fekete erdélyi bárányszőrrel, fehér bárányszőrrel béléssel á 42 kor. = 210 kor.

3. 60 drb atilla, rövid, vármegyei kék posztóból, fehér zsinórzattal és gombokkal á 22 kor. = 1320 kor.

4. 120 drb magyar nadrág, vármegyei kék posztóból, fehér zsinórzattal, oldalzsebekkel á 16 kor. = 1920 kor.

5. 60 drb mellény, vörös posztóból, fehér zsinórzattal és gombokkal á 6 kor. = 360 kor.

6. 60 drb teljes nyári öltöny, egy zubbony, egy mellény, egy pantalon nadrág beeresztett vitorlavászonnal á 14 kor. = 840 kor.

7. 1 drb zubbony, vármegyei kék posztóból (minta szerint) á 20 kor. = 20 kor.

Összesen 4910 korona.

A ruhaminták a közig. számvevőségénél a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

III. Sapka és kalap.

1. 58 drb sapka, vörös posztó, fehér zsinór, szemvédő (minta szerint), mindegyik sapkára egy viaszos vászon áthuzattal á 3 kor. 60 fil. = 208 kor. 80 fil.

2. 2 drb kalap, fekete szőrből bélelve á 3 kor. 60 fil. = 7 kor. 20 fil.

Összesen 216 korona.

Minták úgy mint a ruházatnál megtekinthetők.

IV. Tüzelő fa.

Hasábfá, cser vagy tölgy 1898/1899. téli vágás, egészséges, I. minőségű, cser 205 méteről á 29 kor. = 5945 kor., tölgy 230 méteről á 26 kor. = 5980 kor.

V. Világítás.

Petróleum világítás, a megyei palota folyosóira 20 mm. széles béllal bíró lámpák-

nak, 45 hordó á 55 kor. = 2475 kor. — 6 drb köréggő. A lámpák, bél és egyebek beszerzése, úgy a gyújtás és eloltás a vállalkozót terhelik.

VI. Seprők és kefék.

1. 10 drb szörseprő, öles nyéllal.
2. 16 drb szörseprő, kézi rövid fogóval.
3. 100 drb cirokseprő, kötött, első minőségű.

4. Hosszu nyélre való szörseprő, nagy fal- és padlóporló.

5. 24 drb suroló kefe, nagy erős, legjobb minőségű.

6. 100 drb nyirfaseprő, nagy erős, legjobb minőségű.

Összesen 160 korona.

szállítása iránt 1902. évi augusztus hó 16-án délelőtt 9 órakor Zomborban a vármegyei bácskai tanácskozási termében, előzőleg már a közig. számvevőségénél betekinthező és az árlejtésnél is felolvasandó feltételek alatt nyilvános árlejtés fog tartatni. Erről vállalkozni szándékozó oly megjegyzéssel értesítetnek, hogy ajánlatot írásban is tehetnek, mely azonban az árlejtést megelőző napon délelőtti 11 óráig a vármegye alispánjánál vagy törvényszerű helyettesénél annál is inkább benyújtandó, minthogy a később beérkezett ajánlatok tekintetbe vétetnek nem fognak. Az írásbeli ajánlatokhoz a vállalati becsár 10% ával felérő bánatpénz vagy készpénzben, vagy a budapesti áru- és értéktőzsdén jegyzett, a névértéket felül nem haladható árkelet szerinti értékű állampapírokban esatolandó, az ajánlat szövegében pedig a szállítási árak egyenként és összesen számokkal és szóval kiirandók, ugyszintén világosan felemlitendő az is, hogy a vállalkozni szándékozó az árlejtési feltételeket és a szállítandó tárgyak mintáit ismeri és magát a feltételekben felhozottaknak aláveti; továbbá az ajánlat borítékára határozottan kiirandó, hogy az ajánlat mire tétetik. A szóbeli árlejtést megelőzőleg ugyanazon bánatpénz tendő, mint az írásbeli ajánlatoknál, s azon ajánlattevők, kiknek netalán korábbi vállalatból kifolyólag óvadékkuk van a megyei házipénztárnál, figyelmeztetnek, hogy ezen óvadék bánatpénztől az árlejtésnél, mely új ügylet, el nem fogadtatik. Végül megjegyeztetik, hogy a tárgyak mintái, azok kivételével, melyekre fentiek szerint az ajánlattevők mintákat bemutatni tartoznak, a vármegye birtokában vannak s csakis azokkal egyezőkre fog az árlejtés tartatni.

Zomborban, 1902. évi július hó 18. án.

KARÁCSON,

kir. tanácsos, alispán.

3-1

**A takarékoság és tisztaság kedvelői
figyelmébe!**

Használatban levő férfi-, női- és gyermekruhák, továbbá ernyők, keztyűk, háztartási cikkek, u. m.: függönyök, terítők, butorazövetek, himzések stb. gyakran használaton kívül helyzetnek csupán azért, mert megfoltosodtak, bepiszkolódtak, pedig azok vegyi tisztítással aránylag kevés költséggel ismét használhatóvá tehetők.

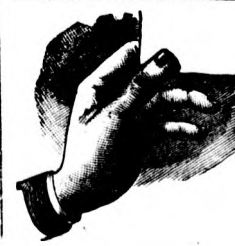
Ruhatisztítás vegyi úton!

A vegyileg tisztított ruhák eredeti színe, fénye és alakja (façon) megmarad, legyenek azok bármivel diszítettek is. Vegyi úton a zsír s egyéb pecsétek tökéletesen eltávolíthatatnak s ki van az az eshetőség zárva, hogy az eltávolított, illetve kioldott pecsétek újból előtűnjenek.

**Első vegyészeti
ruhatisztító intézet**

*-6 Tulajdonos:
Szabó Károly,
Zentán.

Gyakran megtörténik, hogy ruhadarabok csak akkor küldetnek tisztítani, midőn a foltok eltávolítását már megkísérelték, miáltal a szín, sőt maga a szövet is oly mértékben van megtámadva, hogy tökéletes tisztítás többé alig érhető el. Az ily darabok csupán jótállás nélkül tisztíthatók.

Csomagolás. Ha a tisztítandók dobozban küldetnek, úgy azok, ha a doboz megfelelő, ugyanazon dobozban küldetnek vissza, máskülönben a saját dobozkészítő műhelyben előállított dobozokban, kellő vigyázattal csomagoltatnak a küldemények. Csomagolásért saját költségemet számítom.

Átvételi elismervény. A küldemények átvételénél a t. rendelők értesítetnek s kívánatra közlöm a beküldött darabok tisztítási díját, mielőtt azok munkába vétetnek.

Elkészítési határidő. Rendes körülmények között 6-8 nap. Igen sürgős kivételnél a díjak költségtöbbletem arányában némileg magasabbak.

